

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу

Дяченко Ольги Вікторівни

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ КУПАЛЬСЬКИХ ПІСЕНЬ У ХОРОВІЙ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XX – ПОЧАТКУ XXI століть

Магістерська робота Дяченко О. В. присвячена дослідженню неофольклорного напрямку в українській хоровій музиці крізь призму інтерпретації купальського обряду. Тема є винятково актуальною та своєчасною, оскільки відображає провідні тенденції сучасної композиторської практики, де хорове мистецтво виступає потужним чинником збереження та модернізації національних художніх традицій.

Наукова новизна виявляється в обґрунтуванні специфіки композиторської інтерпретації купальського обряду у творчості І. Шамо, Є. Станковича та О. Скрипника. Вибір цієї тріади є вдалим методологічним рішенням, оскільки дозволяє простежити стильову еволюцію опрацювання фольклору в означений часовий проміжок.

Робота має логічну, послідовну та добре збалансовану двочастинну структуру, а її обсяг є достатнім для ґрунтовного розкриття теми.

Дяченко О.В. застосувала широкий та репрезентативний комплекс наукових методів, зокрема, історіографічний, семантичний, структурно-функціональний, порівняльно-типологічний, виконавський та хоровий аналіз. Такий комплекс забезпечив всебічне та глибоке дослідження об'єкта дослідження. Теоретична база є вичерпною, магістрантка спирається на праці провідних українських музикознавців, фольклористів та хорознавців.

У Розділі 1 авторка магістерської роботи продемонструвала високий рівень обізнаності з історичними джерелами, переконливо висвітлила ідеологічний конфлікт та високу життєздатність обряду. Успішно

систематизовано: 1) семантику навколо культу Вогню, Води та Рослинності; 2) візуалізацію обряду, розділену на фази (Вечір та Ніч).

Розділ 2 є ключовою аналітичною частиною, яка успішно виконує головне завдання роботи, простежуючи еволюцію підходів до втілення купальського обряду:

1. Купальська II з хорової опери а caprella «Ятранські ігри» І. Шамо визначена як зразок інноваційного архаїзму. Аналіз сфокусований на виявленні новаторських кластерних співзвуч, алеаторики та специфічних голосових ефектів («говірком»), що створюють містичну атмосферу.

2. Заклучні Купала з фольк-опери «Цвіт папороті» Є. Станковича представлені як приклад «монументальної симфонізації». Відзначено сміливу відмову від оперних канонів, використання хору як головного носія драматичного змісту.

3. Сучасна вільна обробка «Ой, нині свято Яна» О. Скрипника репрезентує майстерний синтез архаїки та елементів джазової стилістики (синкопи, клацання пальцями), що посилює змістовну сутність.

Цікавим є Підрозділ 2.4., у якому систематизовано три ключових підходи та виявлено виконавські вимоги до втілення творів купальської тематики, зокрема, контраст динаміки як «символічний код», пластичний ритмічний імпульс тощо.

Побажання. На думку рецензентки, варто було б зосередитися на ролі виконавця-хормейстера у творах, що використовують алеаторику та імпровізаційні елементи, для виявлення впливу диригентської особистості на кінцевий «ступінь архаїчності» звучання.

В процесі ознайомлення з роботою у рецензента виникло питання:

«Цвіт папороті» Є. Станковича має складну історію, пов'язану з різними редакціями та виконавськими інтерпретаціями. Які структурні та жанрові трансформації відбулися у редакціях твору і як ці зміни вплинули на реалізацію початкового художнього задуму композитора щодо синтезу архаїки та сучасності?

Магістерська робота Дяченко Ольги Вікторівни є завершеним науковим дослідженням, мета якого досягнута, а

завдання виконані в повному обсязі. Авторка продемонструвала глибокі професійні знання та аналітичні здібності, що виявилось, зокрема, в здійсненні виконавського аналізу.

Магістерська робота повністю відповідає вимогам, що пред'являються до кваліфікаційних робіт подібного рангу і заслуговує на відмінну оцінку.

Рецензентка:

кандидатка мистецтвознавства, професорка,

завідувачка кафедри хорового та

оперно-симфонічного диригування

ХНУМ імені І. П. Котляревського

 — Бєлік-Золотарьова Н.А.